

SON § 112 Delårsrapport 2, 2023

Ärendenummer: SON 2023/5

Socialnämndens beslut

- Socialnämnden godkänner socialförvaltningens delårsrapport 2 2023.
 - Paragrafen förklaras omedelbart justerad.
-

Sammanfattning**Kvalitet**

Socialförvaltningen bidrar till den gotländska samhällsutvecklingen genom sina insatser och samverkan med andra nämnder och myndigheter. Förvaltningens kärnverksamhet är ett viktigt bidrag för regionens måluppfyllelse.

Samverkan är viktig för att uppnå effektfulla insatser.

Förvaltningen samverkar med övriga förvaltningar och aktörer, exempelvis genom utskrivningsprocessen och i arbetet med våld i nära relationer. Samverkan sker också för att gotländska ungdomar får rätt förutsättningar att fullfölja gymnasiet genom att ge stöd och hjälp till ungdomar som är i behov av det. Arbetet sker i samarbete mellan socialförvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen.

För att erbjuda tjänster av hög kvalitet behövs ett pågående förbättringsarbete, en öppenhet för nya möjligheter och en stor vilja att förändra. Förvaltningen fortsätter att utveckla digitala tjänster tillsammans med brukare och användare. Medarbetare involveras genom arbetsplatsträffar och möjlighet ges till att vara delaktig och drivande i förändringsarbeten. Förvaltningens uppdrag är att ge invånare med behov tjänster med god kvalitet.

Avdelningarna involverar brukare/klienter/patienter och anhöriga genom arbetsmodeller som Signs of Safety och brukarundersökningar, brukarenkäter och brukarråd - för att erbjuda anpassade insatser och aktiviteter.

En kunskapsbaserad socialtjänst handlar om att erbjuda insatser och göra val baserad på forskning och beprövad erfarenhet. Ett exempel är "våga fråga om våld" där förvaltningen bidrar till metodutvecklingen inom området.

Medarbetare

Förvaltningen har startat upp nya utbildningsomgångar inom äldreomsorgslyftet. Medarbetare inom individ- och familjeomsorgen har för första gången påbörjat utbildning genom yrkesresan och förvaltningen har även startat upp ett basår för sjuksköterskor. Alla schemalagda verksamheter inom äldreomsorgen, omsorgen om personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorgen och hemsjukvården, har tagit fram scheman utifrån de nya arbetstidsreglerna som träder i kraft den 1 oktober.

Svårigheterna att rekrytera nya medarbetare till lediga tjänster sprider sig till allt fler områden och blir allt mer påtaglig. Sommarbemanningen har varit skör i egenregin men verksamheterna har lyckats lösa sina uppdrag genom att medarbetare bland annat visat en stor vilja att hjälpa till i andra verksamheter. Några medarbetare har också löst in semesterdagar för att kunna arbeta under sommaren. Bonus har betalats till vikarier som schemalagts över sommaren och förvaltningen har varit tvungna att avropa hyrsjuksköterskor till särskilda boenden och hemsjukvården. Särskilda boenden i Visby, både privata och egenregin, har startat ett samarbete med Ung

omsorg i syfte att ge de äldre en guldkant på helgerna och samtidigt motivera högstadiel elever att välja äldreomsorgen som sitt framtida yrke.

För perioden uppvisar förvaltningen överlag en ökad frisknärvaro och en minskad korttidsfrånvaro. En särskild hälsosatsning har gjorts på friskvårdstimme och förstärkt friskvårdsbidrag till omvårdnads- och omsorgspersonal och en ny rutin kring sjukskrivning har införts som innebär att arbetsgivaren får en mer aktiv roll i medarbetarens återgång till arbete. Perioden visar på positiva resultat avseende frisknärvaron, ökade sysselsättningsgrader och ökad kompetens.

Utmaningar kvarstår kring kompetensförsörjning av nya medarbetare, schemaläggning enligt de nya arbetstidsreglerna och utveckling av hållbara chefsområden.

Ekonomi

Socialförvaltningen har en ekonomi i balans tack vare tillskott av statsbidrag, bidrag som främst avser äldreomsorgen. Statsbidragen bidrar till utveckling och kompetenshöjning samt till bättre ekonomiska förutsättningar. Intäkterna från statsbidrag minskar dock avsevärt 2024 och framåt.

Det har varit stora kostnadsökningar senaste året. Löneökningarna för en stor del av förvaltningens medarbetare har landat på över fyra procent. Det är också stora kostnadsökningar på externa avtal, livsmedel, förbrukningsmaterial, transporter och hjälpmedel.

För äldreomsorgen redovisas ett överskott mot budget, men det finns relativt många brukare med beslut om insats som inte kan verkställas. Detta rör särskilt boende för äldre och bristen på

platser kommer att bestå närmaste åren vilket kan resultera i viten. När fler platser väl tillkommer är risken att det kommer att bli ett underskott. Verksamheten bedrivs med relativt låga kostnader nationellt sett. Hemtjänstvolymen ökar något, främst för hemtjänsten i egen regi.

Det är sedan flera år stort underskott mot budget för LSS-verksamheten. Verksamheten är underfinansierad med tanke på att den bedrivs med mycket låga kostnader i nationella jämförelser. Dock finns risk för att kvaliteten påverkas negativt med så låga kostnader. De senaste åren har kostnaderna för bostad med särskild service ökat. När det tillkommer fler platser under hösten och nästa år kommer kostnaderna att öka ännu mer och underskottet bli ännu större. Några stora statsbidrag finns inte inom LSS-området, här finns det bara ett litet statsbidrag för att höja brukarnas ersättning inom daglig verksamhet.

För individ- och familjeomsorgen är det underskott för perioden och i prognosen för helåret. Det höga kostnadsläget för beroendevården kvarstår, däremot fortsätter kostnaderna för försörjningsstödet att minska. För barn- och ungdomsvården är kostnadsutvecklingen måttlig, kostnadsläget har sjunkit de senaste åren och närmar sig riksgenomsnittet.

Det ekonomiska läget kommer att försämrats 2024 och framåt då det är stora kostnadsökningar som beror på rådande inflation, svårighet att kompetensförsörja och för att förvaltningen tappar stora statsbidrag. Inom socialförvaltningen genomförs olika åtgärder som syftar till att begränsa kostnadsutvecklingen. Främst arbetar förvaltningen med åtgärder för att sänka sjuktalet samt få en hållbar bemanning. Kompetensförsörjningen är tillsammans med ekonomin socialförvaltningens största utmaning. Det är mycket viktigt att socialförvaltningen får statsbidrag eller

motsvarande finansiering 2024 för att kunna fortsätta med kompetensutvecklingen. Det är en grundläggande förutsättning för att klara verksamheten framåt med bibehållen kvalitet.

Ärendets behandling under mötet

Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, Roger Nilsson, HR-chef och Öystein Berge, kvalitetschef föredrar ärendet.

Inför socialnämndens sammanträde har en slutlig version av delårsrapporten skickats ut till ledamöterna som nu även innehåller information om ekonomin. Ekonomichefen ger en sammanfattning av ekonomin för perioden januari-augusti 2023 och av årsprognosen. Ledamöterna får även en muntlig genomgång av statsbidragen för 2023.

Ordförande yrkar att socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2023-09-11
Socialförvaltningen delårsrapport 2 2023, daterad 2023-09-14

Skickas till

RS registrator

RSF ekonomi och styrning

SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef